

A photograph showing the lower legs and feet of several children sitting on a light blue linoleum floor. They are wearing various styles of boots: pink, brown, blue with shark teeth, and colorful. The children are wearing jeans, corduroy pants, and socks. The scene is brightly lit, suggesting an indoor setting like a school or play area.

Linoleum

Fakta om materiale • Lægning
Brug og vedligeholdelse af linoleumsgulvbelægninger

Gulvbranchen

Garanti for gode gulve

Gulvbelægning af linoleum anvendes i skoler, sygehuse, kontorer, butikker og i alle boligens beboelsesrum, adgangsveje og i køkkenet. Linoleum fås i mange forskellige farver og marmoreringer, og overfladen er let at vedligeholde og rengøre. Kun i badeværelser og andre vådrum er det ikke muligt at anvende linoleum, idet et vådrumsgulv skal være helt vandtæt.

Materialet

Linoleum er et organisk materiale, som produceres af naturlige råvarer. Harpiks og iltet linolie er de to vigtigste ingredienser. Desuden tilsættes fx korkmel, træmel, stenmel, kalk og farvepigmenter for at give linoleummet de ønskede egenskaber og farver. Linoleum vales ud på et underlag af fibre, fx jutevæv. Den færdige linoleumsbelægning findes med forskellige overfladebehandlinger.

Det er afgørende for gulvets levetid, at vedligeholdelses- og rengøringsanvisningerne følges nøje, idet brug af forkerte rengøringsmidler kan beskadige overfladen.

Linoleum forhandles i tykkelser fra 2,0 til 4,5 mm. Derfor kan linoleum ofte udlægges på et eksisterende gulv, hvis underlaget er tilstrækkelig tørt, jævnt og stabilt.

Tolerancen på undergulvet må normalt være højest ± 2 mm på et 2 meter retholt. Det betyder, at lunger og forhøjninger kun må afvige fra planheden med 2 mm.

Banevarer og fliser

Linoleum findes som fliser og banevarer. Banevarer leveres i 2,0 meters bredde. Fabriksfremstillede fliser fås i mange størrelser, oftest kvadratiske med målene 330 x 330 mm og 500 x 500 mm. Andre flisestørrelser kan skæres af banevarer, hvis man ønsker et gulv lagt i specielle mønstre. Håndudskæring er mindre præcist end fabriksudskæring, og man må derfor acceptere større tolerancer på et håndudskåret mønster.

Lægning

Linoleum limes i fuld flade til underlaget. Underlaget kan være et betongulv eller et pladegulv. Et nyt linoleumsgulv må ikke lægges ovenpå et eksisterende gulv af linoleum, vinyl eller tæppe. Den gamle gulvbelægning fjernes, og overfladen rengøres omhyggeligt, så den nye linoleum kan lægges på et plant underlag. Hvis undergulvet ikke er tilstrækkelig jævnt og stabilt, anbefales det, at det eksisterende gulv først spartles eller at der udlægges et lag flydemørtel, så undergulvet bliver plant.

Ny linoleum kan fremtræde med en gultoning af overfladen. Denne forsvinder, når linoleummet udsættes for dagslys, og efter nogen tid vil den fremtræde med sin originalfarve.

Før linoleummet lægges, skal det akklimatiseres i mindst 24 timer. Rullen opskæres og stilles lodret i løst oprullet form i bygningen, hvor lufttemperaturen og undergulvets temperatur skal være 17-25°C. Luftfugtigheden bør ligge mellem 35 og 75 %. Der må ikke være kraftig træk eller kraftig solindfald under lægningen af gulvet, da dette kan have en negativ indflydelse på limens tørretid.

Linoleum udvider sig eller svinder ved ændring af luftfugtigheden og ved fugttilførslen, som sker ved klæbningen. Tæt tilskæring til lodrette flader (vægge, skabe mv.) er muligt. Det anbefales dog, at linoleumsbelægningen skæres med 1-2 mm luft til afgrænsninger

ne, og at der af rengøringshensyn afsluttes med en fuge eller liste. I tørre perioder vil stødte samlinger mellem linoleumsfliser åbne sig en smule.

I gulvbelægninger som linoleum må det påregnes, at pladesamlinger i undergulvet kan fremtræde svagt synlige – især i ensfarvede gulvbelægninger og i modlys fra vinduespartier eller direkte lyspåvirkning fra halogenlys og lignende.

Daglig brug

Linoleum dæmper trinlarm og er behageligt at gå på. Trinlyddæmpningen kan forøges ved indbygning af forskellige typer underlag. Korklinoleum, som har et højt indhold af granuleret kork, er mere trinlyddæmpende og varmebehageligt, men mindre slidstærk end almindelig linoleum.

Linoleum kan anvendes på gulve med gulvvarme, hvis Gulvbranchens anbefalinger herfor følges.

Linoleum kan afgive en egenlugt af linolie. Der er ingen sundhedsskadelige stoffer i denne lugt.

Linoleum kan få mærker af meget tunge møbler, og der vil være farveforskelle på gulvet, hvis møbler flyttes, idet gultoningen under møblerne først forsvinder efter et stykke tid, når møblet fjernes. Læs mere i Gulvbranchens folder 'Elastiske gulvbelægninger – statisk og dynamisk belastning'.

Vedligeholdelse

Forkert eller mangelfuld rengøring kan medføre skader på linoleums-overflader.

Rengøringsprodukter specielt egnet til linoleum bør altid anvendes. Følg altid leverandørernes anvisninger på det enkelte produkt, da de forskellige overflader ofte stiller krav om forskellige behandlinger.

Til daglig rengøring er tømopning eller støvsugning tilstrækkelig, og gulvet vaskes efter behov. I områder, hvor gulvvask sker hyppigt, fx i køkkenet, bør banesamlinger altid trådfuges, idet stødte samlinger ikke er lige så tætte.

For yderligere information henvises til:

Linoleumsleverandørernes tekniske datablade og lægningsanvisninger.
Gulvfakta – Udgivet af Gulvbranchen.

